

Voorzitter

overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2002 (28000-XV)**.

(Zie vergadering van 13 december 2001.)

De artikelen 1 t/m 6 worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Noorman-den Uyl/Wilders (stuk nr. 19).

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

De begrotingsstaten, zoals gewijzigd door de aanneming van het amendement-Noorman-den Uyl/Wilders (stuk nr. 19), worden zonder stemming aangenomen.

De beweegreden wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Spaarfonds AOW voor het jaar 2002 (28000-E)**.

(Zie vergadering van 13 december 2001.)

De artikelen 1 t/m 3, de begrotingsstaat en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over moties, ingediend bij de behandeling van de **begroting van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor het jaar 2002 (28000-XV)**, te weten:

- de motie-Verburg over de megabalenmarkt in Amsterdam (28000-XV, nr. 20);
- de motie-Verburg over een nadelige inkomenssituatie voor sommige vrouwen (28000-XV, nr. 21);
- de motie-Verburg c.s. over het belang van vrouwenorganisaties (28000-XV, nr. 22);
- de motie-Noorman-den Uyl c.s. over problematische schulden bij jongeren (28000-XV, nr. 23);
- de motie-Noorman-den Uyl c.s. over tussenschoolse opvang (28000-XV, nr. 24);
- de motie-Harrewijn over gedeeltelijke of periodiek werk voor bijstandsen WW-gerechtigden (28000-XV, nr. 26);
- de motie-Harrewijn over de toetrederskorting (28000-XV, nr. 27);
- de motie-Harrewijn over de negatieve inkomstenbelasting (28000-XV, nr. 28);
- de motie-De Wit c.s. over het urencriterium (28000-XV, nr. 29);
- de motie-De Wit c.s. over een forfaitaire uitkering (28000-XV, nr. 30);
- de motie-Bakker c.s. over doorstroming van werknemers in additionele banen (28000-XV, nr. 31);
- de motie-Van Dijke over verruiming van de vrijlating van de AOW-toeslag (28000-XV, nr. 32);
- de motie-Van der Staaij over werktijdverkorting als arbeidsmarkt-instrument (28000-XV, nr. 33).

(Zie vergadering van 13 december 2001.)

De **voorzitter**: Mevrouw Verburg trekt haar motie op stuk nr. 20 in.

De motie-Verburg c.s. (28000-XV, nr. 22) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende het belang van vrouwenorganisaties voor de verankering en verbreding van het emancipatieproces;

overwegende dat deze organisaties naast hun rol als beleidsbeïnvloeder ook intern emancipatiebevorderend werken, waarbij duizenden vrijwilligers actief zijn die daarbij begeleiding nodig hebben;

van oordeel dat deze organisaties tijdens het professionaliseringsproces (tot 2004) adequaat moeten kunnen functioneren;

verzoekt de regering om bij het toekennen van subsidies meer rekening te houden met de structurele kosten van deze organisaties,

en gaat over tot de orde van de dag.

Deze gewijzigde motie is voorgesteld door de leden Verburg, Visser-van Doorn en Van Gent. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 35 (28000-XV).

In stemming komt de motie-Verburg (28000-XV, nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, het CDA, de ChristenUnie en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Verburg c.s. (28000-XV, nr. 35, was nr. 22).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Noorman-den Uyl c.s. (28000-XV, nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Noorman-den Uyl c.s. (28000-XV, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de ChristenUnie en de SGP tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

Voorzitter

In stemming komt de motie-Harrewijn (28000-XV, nr. 26).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Harrewijn (28000-XV, nr. 27).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Harrewijn (28000-XV, nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-De Wit c.s. (28000-XV, nr. 29).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie is verworpen met dezelfde stemverhouding als de vorige.

In stemming komt de motie-De Wit c.s. (28000-XV, nr. 30).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring.

De heer **Kamp** (VVD): Voorzitter. In de motie op stuk nr. 31 wordt gevraagd om een actieplan teneinde de doorstroming vanuit gesubsidiëerde banen naar reguliere banen te bevorderen. Mijn fractie is een grote voorstander van die doorstroming, maar stemt toch tegen de motie. Drie weken geleden is er namelijk een afspraak gemaakt met de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid tijdens een overleg over het anders inzetten van arbeidsmarkt-instrumenten, zoals de gesubsidiëerde banen. De minister zal

voorwerk verrichten, zodat tijdens de volgende kabinetsperiode afspraken kunnen worden gemaakt over ander beleid. Als je ander beleid wilt, moet je niet vragen om een actieplan voor de uitvoering van oud beleid. Daarom stemt mijn fractie tegen deze motie.

De **voorzitter**: Ik verzoek de leden, vooral op de voorste rijen, om duidelijk hun stem uit te brengen, omdat het voor mij onmogelijk is om alle 150 leden te zien. Ik vraag daarvoor enig begrip.

In stemming komt de motie-Bakker c.s. (28000-XV, nr. 31).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Dijke (28000-XV, nr. 32).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Staaij (28000-XV, nr. 33).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, D66, het CDA en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel

Wijziging van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten, houdende een verbeterde formulering van de hardheidsclausule inzake de export van het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering naar het buitenland (27895),

- over:

- de motie-Santi/Stroeken over de hardheidsclausule voor het exportverbod (27895, nr. 7).

(Zie vergadering van 13 december 2001.)

De artikelen I en II en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Santi/Stroeken (27895, nr. 7).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:
- **de Najaarsnota 2001 (28118).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Wijn** (CDA): Voorzitter. Bij de behandeling van de miljoenennota in oktober stelden wij al vast dat de economie er niet goed voor staat. In het derde kwartaal kromp de economie volgens het CBS zelfs met 0,4%. Als dat dit kwartaal weer het geval is, is er zelfs sprake van een recessie. Het CPB heeft de groei-voorspelling voor dit jaar verlaagd naar 1%. Gisteren meldde De Nederlandsche Bank een verdere terugval tot 0,8%, ook voor 2002. Het is daarom noodzakelijk dat er vanuit de politiek duidelijke signalen komen die het vertrouwen in herstel vergroten. In deze bijdrage zal ik drie aspecten bespreken: de loonontwikkeling, de euro en het financiële beleid dat in de najaarsnota is verwoord.

De terugval van de groei hangt volgens De Nederlandsche Bank vooral samen met de daling van de export; wij zijn te duur geworden. De arbeidskosten zijn de afgelopen jaren gestegen, zonder een toename van de arbeidsproductiviteit. Een gematigde loonontwikkeling, althans een gematigde ontwikkeling van de loonkosten, is dus cruciaal. Wij moeten vaststellen dat het beleid van de afgelopen periode op dit punt niet goed heeft uitgepakt. De lastenverlichting van bijna 7 mld gulden heeft nauwelijks een impuls gegeven aan de particuliere consumptie. Het geld is opgespaard, mede vanwege